Strömbergin Konepajakoulu 1963 Meidän luokkamme

Lea Tuulikki Niskala

Strömbergin Konepajakoulu 1963

KPK 1963

Meidän luokkamme

KPK 1963

Historiaa vuosilta 1963–1967

Oppilaiden omat elämäntarinat

Kirjan sisällön ovat koonneet:

Lea ja Klaus Niskala

Oppilaista valmistui:

- *kojeasentajia*
- *sähkökoneasentajia*
- *koestajia*
- *työkaluviilaajia*
- *työstökonekorjaajia*
- *piirtäjiä*
- *käämijöitä*
- *koneasentajia*
- *sähköasentajia*
- *sorvareita*

© 2026 2 painos, Niskala, Lea Tuulikki
Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi
Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hampuri, Saksa
ISBN: 978-952-80-0574-2

Lukijalle

Tämä kirjan tarkoituksena on tuoda esille Oy Strömberg Ab:n Konepajakoulun vuosijakson 1963 oppilaiden alkuvaiheita opintiellään, heidän valmistumisestaan sekä elämäntarinoita opintojen jälkeen. Tämä vuosijakso aloitti juuri rakennetussa uudessa koulussa. Useimmat hakivat kouluun lehti-ilmoituksen kautta. He olivat saaneet vanhemmiltaan tai tuttaviltaan kuulla, että koululla oli hyvä maine. Koulu oli sisäoppilaitos ja oppilaita tuli eri puolilta Suomea. Koulun rehtorina toimi Osmo Keinonen vuosina. 1951–1980. Oppilaat kutsuttiin hakukokeeseen. Hyväksytyille tulokset ilmoitettiin kirjallisena. Hyväksyvä vastaus oli monelle odotettu asia. Koulu sijaitsi Helsingissä, joten usealle jo pelkästään Helsinkiin pääseminen oli kokemus.

Koska kyseessä oli sisäoppilaitos, oppilaat asuivat koulun asuntolassa. Niinpä muutamilla ehkä koti-ikävä aiheutti opintojen katkeamisen jo syksyllä 1963. Koulu oli neljä vuotinen, joten sinnikkyyttä vaadittiin. Valmistumiseen tarvittiin myös opinnäyte, joka tehtiin opettajien valvonnassa. Jokaisen piti myös tehdä harjoitustyösarja, johon kuuluivat harjoituskappale, vasara, kääntörauta, kaarisaha, kärkiharppi, sovituskappale, viilanpuhdistin, piirtopuikko, atulat, jalkaharppi, yhdyspihdit, suorakulma, pistopuikko, suuntaisruuvipuristin, kierreterätulkki ja suorakulma.

Oppiaineet olivat joko yleissivistäviä tai käytännön työhön perustuvia, riippuen siitä mihin ammattinimikkeeseen oppilaalla oli eniten taipumusta. Tietopuoliseen opetukseen kuuluivat seuraavat aineet: ammattilaskento, mittausoppi, äidinkieli, kansalaistieto, ammattitalous, terveysoppi, voimistelu ja urheilu, fysiikka, ammattipiirustus, mekaaninen teknologia, yleinen koneoppi, metallialan aineoppi, ammattitekniikka, yleinen sähkötekniikka, sähköalan aine- ja koneoppi, sähköasennusoppi, sähkömittaustekniikka sekä suomen ja ruotsin kieli sekä englanti.

Oppiaineistakin voi päätellä, että opetus oli monipuolista ja niinpä jokainen sai aikanaan valmistuessaan ammattinimikkeen. Moni kokikin koulun aineet varsin mielenkiintoisiksi, kun opetus tapahtui tehtaan konepajalla ja sai työskennellä siellä ammattilaisten joukossa. Oppilaat saivat myös palkkaa työstään. Kuitenkin koulun päätyttyä vain osa jäi Oy Strömberg Ab:n palvelukseen ja osa hakeutui eri tehtäviin kuin mihin oli koulutuksen saanut. Monelle ammatin saaminen oli perustana tulevalle työuralle. Tämän kirjan myötä saamme tarinoiden kautta tuntuman siitä, miten heille elämässä loppujen lopuksi kävi.

Tällä hetkellä tämän vuosikurssin oppilaat ovat työelämästä jo eläkkeellä, joillakin on oma firma, jossa vielä työskentelevät. Kuitenkin yhteydenpito ei ole katkennut. Useiden vuosien ajan on ollut luokkakokouksia, joihin on aktiivisesti osallistuttu. Vahva yhteys, ystävyys ja toverihenki on edelleen voimissaan. Kirja onkin syntynyt näistä aiheista ja kuvaa vahvaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Nyt tuleekin kuluneeksi 60 vuotta koulun alkamisesta. Tämä ainutlaatuinen historia on kirjoitettu ja se sisältää kokemuksia ja muistoja tähän päivään asti.

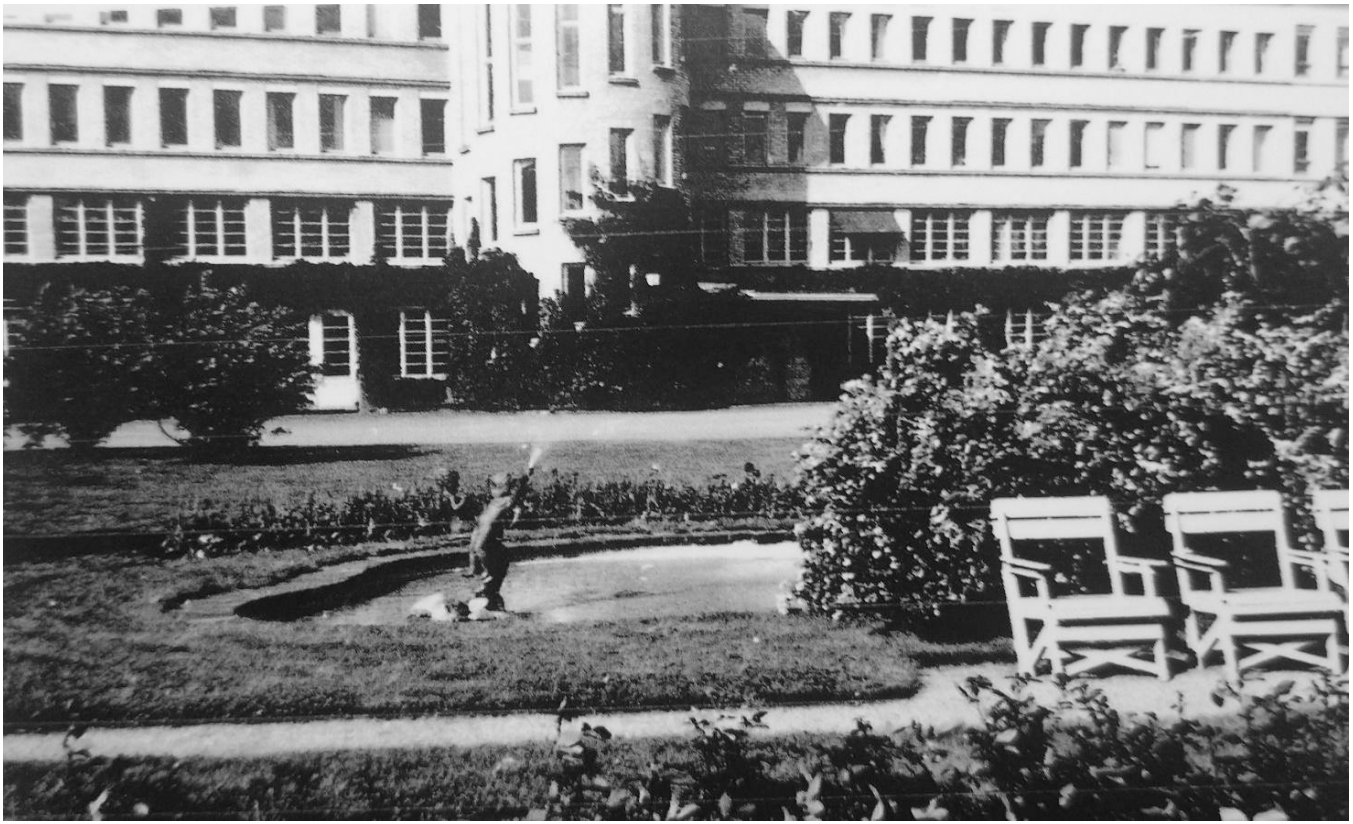

MITÄ NIMI Strömberg SANOO TEILLE?

Strömberg -nimen, tällä tunnusomaisella tavalla kirjoitettuna, olette varmasti nähneet jossain yhteydessä: ehkä kauniin tehdasrakennuksen neonvaloina ... tai sähkömiesten hyvin tuntemien moottoreiden kilvissä ... sähköliesien etulevyissä ... tai sanoma- ja aikakauslehtien sivuilla ...

Mutta tuskin olette tullut ajatelleeksi, mitä tämä nimi merkitsee Teille ja koko maallemme joka päivä — joka hetki.

Oy Strömberg Ab on kansainvälisestikin katsottuna suuryritys, suomalainen teollisuuslaitos, jonka eri tehtaitten palveluksessa on kaikkiaan yli 4000 henkilöä ... jonka tehdassalien lattiapinta-ala on yhteensä yli 10 hehtaaria ja jonka valmisteet joko välittömästi tai välillisesti palvelevat Teitä joka hetki.

Strömberg-generaattorit kehittävät voimalaitoksilla sähköä, joka Strömberg-muuntajien kautta saapuu käyttöönne ... Strömberg-moottorit — pienimmästä suurimpaan — antavat luotettavaa käyttövoimaa tehtaille — pienimmästä suurimpaan ... Strömberg-liedet ovat kautta maan perheenemäntien toiveliesiä ... esimerkkejä voisi luetella loputtomiin ...

Tässä ilmoituksessa esittelemme Teille Oy Strömberg Ab:n teollisuuslaitokset "ulkokuoreltaan", seuraavissa ilmoituksissa tulemme antamaan Teille väläyksiä siitä, mitä niiden sisällä tehdään.

Suurmessuilla Teillä on tilaisuus tutustua Strömberg-tuotteisiin! Osastomme löydätte vaivatta Metallin Hallista!

Pitäjänmäen tehdas
Suuria moottoreita ja generaattoreita. Tasavirtakoneita erikoistarkoituksiin.

Muuntajatehdas, Vaasa
Kolmivaihemuuntajia, virta- ja jännitemuuntajia.

Kontaktoritehdas, Vaasa
Teräslevykoteloituja jakokeskuksia, kontaktoreita, kojeita tehdaskäyttöön.

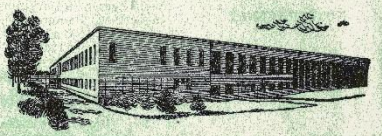

Kojetehdas, Vaasa
Suurjännitekojeita, ohjaus- ja jakotauluja, sähkölieisä.

Moottoritehdas, Vaasa
Kolmivaihemoottoreita, 11 kW ja sitä pienempiä, yksivaihemoottoreita.

Oy Strömberg Ab

PITÄJÄNMÄKI - HELSINKI - VAASA - TURKU - KUOPIO - KOUVOLA

Nimi Strömberg tuo mieleen kaukaisen mahtifirman, joka valmisti sähkömoottoreita vesivoiman ja teollisuuden tarpeisiin. Silloin meille nuorukaisille tuli haave päästä Strömbergille töihin.

Oy Strömberg Ab

Aksel Gottfried Strömberg syntyi 17.12.1863 Utajärvellä ja kuoli 3.5.1938 Helsingissä

Aksel Gottfried Strömberg oli tehtailijan poika. joka valmistui ylioppilaaksi 1881, diplomi-insinööriksi hän valmistui 1884 ja vuorineuvoksen arvonimen hän sai 1933.

Oy Strömberg Ab sai alkunsa, kun Berliinissä sähkötekniikkaa opiskellut Gottfried Strömberg perusti Helsinkiin 1889 Gottf.Strömberg sähköliikkeen, josta tuli Ab Gottfr. Strömberg Oy niminen osakeyhtiö vuonna 1909.

Myöhemmin yhtiön nimi muutettiin muotoon Oy Strömberg Ab, jolla nimellä moni asia vieläkin tunnetaan sähköalalla ja koneistukseen liittyvillä aloilla.

Oy Strömberg Ab niitti mainetta niin kotimaassa kuin ulkomailla. Kuitenkin ajat muuttuvat ja monien vaiheiden myötä omistuspohja vaihtui ja tämän yhtiön toiminta jatkui 1987 ASEA:n omistuksessa.

Kesäkuussa 2010 ABB otti käyttöön Pohjoismaiden suurimman valtakunnan sähköverkkoon kytketyn aurinkosähköjärjestelmän tehdasalueellaan Pitäjänmäellä. Viime vuosina on yhtiön nimi puhtaasti ABB:n Suomen yksikkö.

Konepajakoulu historian saatossa

Syyskuussa 1937 Pitäjänmäellä aloitti toimintansa Oy Strömberg Ab:n ammattikoulu. Koulu oli 4-vuotinen ja silloin siihen otettiin kerrallaan 20 uutta oppilasta, joten oppilaita oli yhteensä 80. Opetuksessa vuorottelivat kouluopiskelu ja käytännön konepajatyö. Konepaja koulu oli sisäoppilaitos. Diplomi-insinööri Kauko Järvinen opetti 1960-luvulla useampana vuotena sähköoppia.

1936 Oy Strömberg Ab:n ammattikoulun perustamispäätös tehtiin marraskuussa.

1937 Koulun ensimmäinen lukuvuosi alkaa syyskuussa.

1943 Koulun nimeksi vahvistetaan Oy Strömberg Ab:n Konepajakoulu.

1947 Juuri valmistunut oppilastyöpaja otetaan käyttöön. Koulun toimittua 10 vuotta, 75 oppilasta on ovat saaneet päästötodistukset sodan aiheuttamista vaikeuksista huolimatta.

1951 Uusi nelivuotinen opetusohjelma otetaan käyttöön. Metalli- ja sähkölinjat eriytetään.

1952 Sähköasentajakoulutus aloitetaan matka-asentajien valmistamiseksi ja asennusosaston henkilökunnan varmistamiseksi.

1963 Uusi koulurakennus valmistuu ja vihitään käyttöön. Rakennuksessa on oppilasasuntola, neljä luokkahuonetta, ruokailutila, oppilastyöpaja, oppilasasuntola ja rehtorin sekä valvojan asunnot.

1969 Elektroniikkalinja perustetaan koulun nelivuotiselle sähköosastolle, Metallilinjan opetus muuttuu yleiseen ammattikouluun perustuvaksi ja oppiaika kahdeksi vuodeksi.

1980 Koulussa otetaan käyttöön uudet kaksivuotiset opetusohjelmat. Koulu muuttuu kokonaan yleisen ammattikoulun jatkokouluksi. Koululla on elektroniikka ja sähkökonelinja ja koulu siirtyy uuteen huoneistoon elektroniikkatehtaan yhteyteen.

1982 Kaksivuotinen sähköasennuslinja perustetaan.

1985 Elektroniikkalinja muutetaan yksivuotiseksi elektroniikka-asentajalinjaksi ja perustetaan yksivuotinen elektroniikkakoestajalinja.

1989 Nimi muutettiin ABB Strömberg Drives Oy:n ammattioppilaitos

Historiaa:

Strömbergin Konepajakoulun alkuun liittyy paljonkin asioita, mutta tämän koulun oli tarkoitus saada pätevää ja työhönsä sitoutuvaa, osaavaa työvoimaa. Koulu oli nelivuotinen sisäoppilaitos, johon valikoitiin pääosin maalla kasvaneita nuoria miehiä, jokunen Helsingistäkin kotoisin oleva otettiin oppilaaksi. Kyseessähän piti olla koko maan kattava oppilaitos. Oppilaitos toimi Helsingissä Pitäjänmäellä ja toiselta luokalta osa koulutettiin ns. matka-asentajiksi Vaasan tehtailla. Niinpä sitten kouluun saatiin riittävästi oppilaita eri puolilta maata.

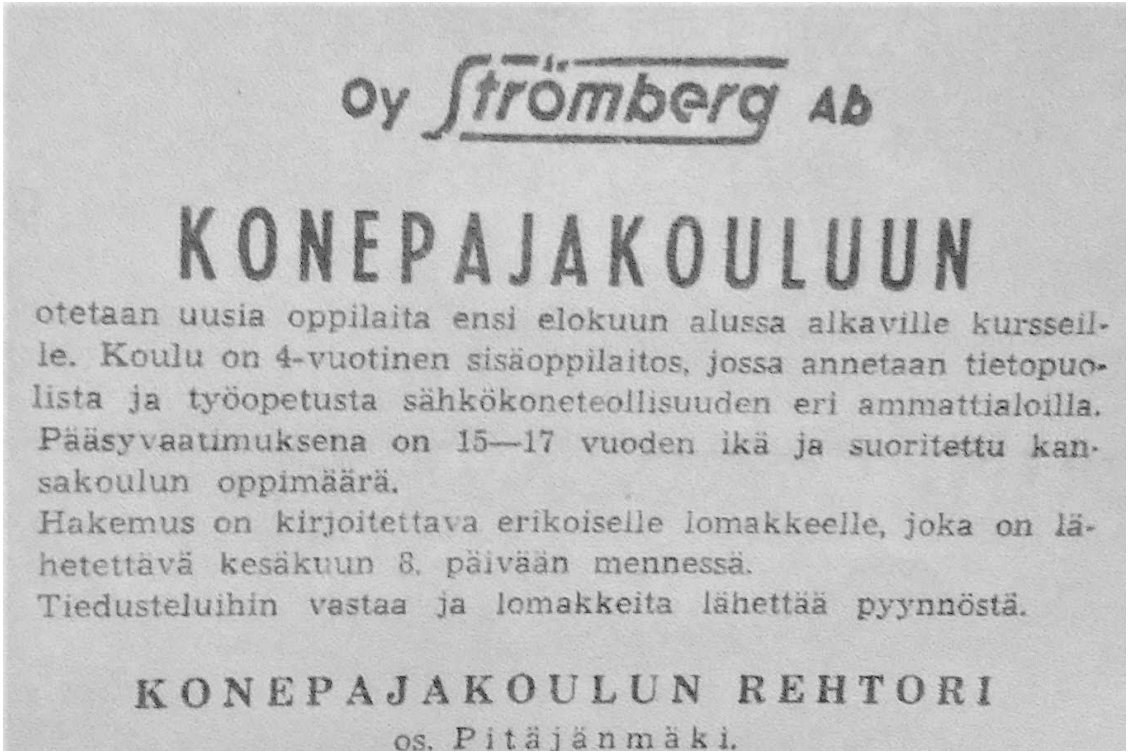

Oy Strömberg AB

KONEPAJAKOULUUN

otetaan uusia oppilaita ensi elokuun alussa alkaville kursseille. Koulu on 4-vuotinen sisäoppilaitos, jossa annetaan tietopuolista ja työopetusta sähkökoneteollisuuden eri ammattialoilla. Pääsyvaatimuksena on 15—17 vuoden ikä ja suoritettu kansakoulun oppimäärä.

Hakemus on kirjoitettava erikoiselle lomakkeelle, joka on lähetettävä kesäkuun 8. päivään mennessä.

Tiedusteluihin vastaa ja lomakkeita lähettää pyynnöstä.

KONEPAJAKOULUN REHTORI

os. Pitäjänmäki.

Kirja kertoo Oy Strömberg Ab:n Konepajakoulu 1963 luokan oppilaiden kouluajasta ja heidän omat tarinansa silloisesta ajasta sekä miten heidän elämäänsä koulu vaikutti. Lisäksi kertomukset sisältävät sen, kuinka heidän elämänsä jatkui koulun jälkeen. He ovat myös pitäneet luokkakokouksia. Kyseessä on 60-vuotisjuhlajulkaisu.

BoD
9 789528 005742